

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет адвокатури та антикорупційної діяльності
Кафедра організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури

АДВОКАТУРА: МИНУЛЕ, СУЧАСНІСТЬ ТА МАЙБУТНЄ

**МАТЕРІАЛИ
XV Міжнародної
науково-практичної конференції**

*14 листопада 2025 року,
м. Одеса*

Одеса
«Юридична література»
2025

УДК 347.965(477)(063)
А288

Редакційна колегія:

Н. М. Бакаянова (голова), завідувачка кафедри організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури;
С. К. Костенко, професор;
І. О. Кісліцина, доцент;
М. О. Кравченко, доцент;
О. Г. Свіда, доцент;
П. М. Синицин, доцент;
О. О. Храпенко, доцент;
Л. П. Нестерчук, старший викладач;
Р. Р. Щербатий, асистент

Рекомендовано до друку вченою радою Національного університету «Одеська юридична академія» (протокол № 3 від 15 жовтня 2025 р.)

Адвокатура: минуле, сучасність та майбутнє : матеріали XV
А288 Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 14 листопада 2025 р.) / редкол.: Н. М. Бакаянова (гол.), І. О. Кісліцина, М. О. Кравченко [та ін.]. — Одеса : Юридична література, 2025. — 664 с.
ISBN 978—966—419—456—0

У збірнику містяться матеріали доповідей XV Міжнародної науково-практичної конференції «Адвокатура: минуле, сучасність та майбутнє», яка відбулася 14 листопада 2025 р. у Національному університеті «Одеська юридична академія». Доповіді учасників присвячені актуальним питанням адвокатури і здійснення адвокатської діяльності в Україні, історії адвокатури, діяльності Національної асоціації адвокатів України, проблемам і перспективам розвитку адвокатського самоврядування, правилам адвокатської етики та юридичній відповідальності адвокатів, зарубіжному і міжнародному досвіду організації та діяльності адвокатури.

УДК 347.965(477)(063)

Відповідальність за зміст та достовірність поданого матеріалу несуть учасники конференції, їхні наукові керівники та рецензенти, які рекомендували ці матеріали до друку.

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2025
ISBN 978—966—419—456—0

ПОВЕДІНКА АДВОКАТА У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ: НОВИЙ ВИМІР ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ

У сучасному світі, де цифрова комунікація стала основним інструментом суспільного діалогу, адвокати, як і представники інших публічних професій, дедалі активніше використовують соціальні мережі. Facebook, Instagram, LinkedIn, TikTok чи Twitter та Threads перетворилися не лише на платформи для самовираження, а й на потужні канали професійної комунікації. Проте, з появою таких можливостей виникли й нові виклики для дотримання норм адвокатської етики, адже навіть поведінка адвоката в мережі Інтернет може безпосередньо впливати на його професійну репутацію, довіру клієнтів та авторитет адвокатури загалом.

Правила адвокатської етики, затверджені 3^тіздом адвокатів України 9 червня 2017 року, визначають високі стандарти поведінки адвоката, у тому числі при використанні мережі Інтернет. У цьому документі зазначається, що адвокат зобов'язаний дотримуватися принципів стриманості, доброчесності та поваги у будь-якій формі публічної діяльності [1].

Фактично, соціальні мережі є продовженням професійного простору адвоката, тому всі його дописи, коментарі або реакції сприймаються суспільством як офіційна позиція юриста.

Однією з найважливіших вимог при використанні адвокатом соціальних мереж є уникнення порушення принципу конфіденційності. Як зазначає Національна асоціація адвокатів України, навіть без згадки імен клієнтів оприлюднення інформації про справу у публічному просторі може становити ризик розкриття адвокатської таємниці. Будь-які натяки або емоційні коментарі щодо результатів справи здатні нашкодити довірі клієнта та стати підставою для дисциплінарного провадження [2].

Поведінка адвоката у соціальних мережах має також відповідати принципу незалежності. Надмірна демонстрація політичних уподобань, публічна підтримка чи критика судових рішень або учасників процесу може створити враження упередженості. Адвокат, який активно бере участь у політичних дебатах онлайн, ризикує втратити нейтральність, необхідну для ефективного виконання своїх обов'язків. Тому професійна етика вимагає максимальної обережності в комунікації, особливо у випадках, коли межа між особистою думкою та професійною позицією є розмитою.

Не менш актуальним є питання самореклами адвоката. Соціальні мережі стали популярним інструментом просування власних послуг, проте Правила адвокатської етики забороняють використання формулювань, що можуть вводити в оману або створювати враження гарантованого успіху. Наприклад, твердження на кшталт «виграв усі справи» чи «найкращий адвокат у кримінальному праві» порушують принцип добросовісності. Допустимими є лише публікації інформативного характеру, наприклад, аналітичні огляди судової практики, роз'яснення законодавчих новацій, участь у конференціях.

Варто звернути увагу і на те, що цифровий простір формує нову культуру професійного спілкування. Як наголошує Ю. М. Басюк, здійснюючи будь-яку комунікацію із застосуванням мережі Інтернет та соціальних мереж, адвокат завжди повинен залишатися взірцем моральності, стриманості та професійності [3, с. 156]. Соціальні мережі стають майданчиком для правових дискусій, однак будь-яка дискусія має базуватися на аргументованості, толерантності та повазі до позиції іншої сторони. Адвокат, який не контролює власні висловлювання, ризикує зруйнувати свій професійний імідж навіть одним некоректним коментарем.

Сьогодні спостерігається тенденція до формування репутації адвоката на основі його активності у соцмережах. Так, сторінки у соцмережах можуть бути важливим фактором у виборі клієнтом фахівця. Тому варто сприймати власний онлайн-профіль як частину професійного бренду: зберігати охайність стилю, перевіряти достовірність поширюваної інформації, уникати образливих висловлювань, грубих жартів або конфліктних перепалок. Високий рівень цифрової культури є невід'ємною складовою сучасної професійної компетентності.

Крім того, у добу інформаційних війн адвокат може стати об'єктом маніпуляцій або дискредитації. Фейкові сторінки, спотворені цитати чи сфабриковані дописи можуть завдати непоправної шкоди репутації. У таких випадках юрист має діяти виключно у межах закону, зокрема, звертатися до Комітету з питань етики НААУ, подавати офіційні заяви або використовувати передбачені механізми захисту честі та гідності. Публічні емоційні відповіді лише поглиблюють конфлікт і суперечать стандартам стриманості.

Важливо розуміти, що поведінка адвоката у соцмережах — це не лише приватна справа, а й прояв його професійної етики, який безпосередньо впливає на довіру до нього як фахівця та на авторитет адвокатури загалом. Поведінка у соціальних мережах демонструє рівень правової культури, формує довіру громадян до інституту адвокатури та до системи правосуддя загалом. Від того, наскільки етично та професійно адвокат поводиться в інформаційному просторі, залежить сприйняття всієї професії.

У підсумку слід зазначити, що соціальні мережі відкрили перед адвокатами нові можливості: швидкий обмін інформацією, професійне зростання, участь у правничих дискусіях. Проте, водночас вони поставили перед адвокатською професією нові моральні виклики. Етична поведінка адвоката в мережі Інтернет сьогодні — це не просто дотримання формальних норм, а показник професійної зрілості, що визначає довіру до адвоката та авторитет адвокатури в суспільстві.

Список використаної літератури

1. Правила адвокатської етики: затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 2017 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#Text>
2. Як активність у соціальних мережах може завдати шкоди адвокату. *Національна асоціація адвокатів України*. 07.11.2023. URL: <https://unba.org.ua/publications/8496-yak-aktivnist-u-social-nih-merezhah-mozhe-zavdati-shkodi-advokatovi.html>
3. Басюк Ю. М. Етичні межі поведінки адвоката у соціальних мережах в умовах цифровізації суспільства. *Актуальні проблеми судового права* : матеріали Х міжнар. наук.-практ. конф. (25 квіт. 2025 р.) / [відп. ред. Л. М. Москвич] ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. кримін. процесу ; Навч.-наук. ін-т права Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка, Каф. юстиції ; Нац. ун-т «Одеська юрид. акад.», Каф. орг., суд., правоохорон. органів та адвокатури ; Нім.-Укр. об-ня юристів ; ГО «Стале правосуддя». Харків : Право, 2025. С. 154–158. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/items/49fe58d2-d8a8-447f-86e7-1997a5f5ef1a>

Науковий керівник: доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент *Кіслиця Ірина Олександрівна*

Маслякова А. В.

студентка I-го курсу магістратури
факультету адвокатури та антикорупційної діяльності
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ АДВОКАТА З КЛІЄНТОМ ТА СУДОМ

Адвокатська діяльність базується на дотриманні професійних етичних норм і принципів, що впливають із конституційних положень та положень законів. Зокрема, Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» закріплює, що адвокатська діяльність

Зубков Ю. С.

Штучний інтелект в адвокатській діяльності: баланс між ефективністю та етичними межами 452

Іванченко А. О.

Етичні стандарти поведінки адвоката в онлайн-просторі 455

Іскра Є. С., Расіхіна В. В.

Професійна етика адвоката як гарантія довіри до правосуддя 458

Казарян Л. Р.

Дисциплінарна відповідальність як наслідок порушення професійної етики адвоката 460

Кіріпченко В. В.

Дотримання адвокатської таємниці як морально-етичний обов'язок адвоката 462

Котелкіна В. М.

До питання рекламування адвокатської діяльності у соціальних мережах 465

Лихенко Є. О.

Професійна чесність та результативність адвокатської діяльності: етичні межі досягнення позитивного результату 469

Маковійчук С. В.

Поведінка адвоката у соціальних мережах: новий вимір професійної етики 472

Маслякова А. В.

Етичні аспекти взаємодії адвоката з клієнтом та судом 474

Мельник І. А.

Професійна етика у взаємовідносинах суддів і адвокатів 478

Мідяна В. О., Лукашевич А. Л.

Етика адвоката в цифрову епоху: виклики використання штучного інтелекту 480

Мовчан А. В.

Дисциплінарна відповідальність адвоката за порушення адвокатської таємниці: сучасні тенденції 483

Недслєва Д. П., Приймак М. І.

Поведінка адвоката в професійній діяльності в умовах воєнного стану: етичний аспект 487